

Повторення знань про іменник

(план-конспект уроку
української мови)

Мета: повторити вивчене в другому-третьому класах про іменник як про частину мови - значення та граматичні категорії, повторити правопис власних назв. Удосконалювати уміння визначати граматичні ознаки іменників; розвивати гнучкість мислення, уміння самостійно здобувати знання; виховувати любов до рідного краю, України

Тип уроку: повторення, закріплення знань, умінь, навичок

Методично-дидактичне забезпечення уроку: підручник «Рідна мова» під редакцією Н.В. Вашуленко, карта України, намальовані гілочки калини, картки з назвами груп, вірші, картки по темі, таблиця «Відмінювання іменників»

План уроку

1. Очікування
2. Хвилинка каліграфії
3. Вікторина
«Відбірковий» тур
«Дослідницький» тур
«Жеребкування» Конкурс
«Тема» Конкурс
«Практикум» Конкурс
«Підказка» Конкурс
«Діалог» Конкурс
«Дуель»
4. Домашнє завдання
5. Підсумок уроку

Хід уроку

I. Організація класу

- 1) Ознайомлення з планом роботи
- 2) Вправа «Очікування». Карта України. Прикріпити гілочки калини у те місце, яке ви хотіли б відвідати. На зворотному боці гілочки написане очікування. Поділ на групи за вибором відбувся на ранковій зустрічі, де діти представляли свої групи з назвами «Співуча», «Мальовнича», «Щедра», «Велична» (картки з назвами на партах)

II. Актуалізація знань

- 1) Хвилинка каліграфії Прочитати речення, що на дошці: Садок вишневий коло хати Хто написав ці рядки (Т.Г.Шевченко)
Запишіть це речення старанно, каліграфічно, як на дошці. Пам'ятайте про абзац, нахил, з'єднання букв. Нехай усі записи на уроці будуть такими ж гарними, як цей рядок. «Красиво писати - красу творити», - говорить народна мудрість.

III. Вікторина

1. «Відбірко вий» тур (2 бали)

Робота в групах

Гра «Продовжіть ланцюжок іменників-власних назв, щоб кожен кінцевий звук попереднього слова був першим звуком наступного слова»

(Київ - Вінниця - Ялта - Алчевськ - Кіровоград - Дніпро - Одеса)

Лідери представляють підібраний ланцюжок слів. Повторення правила про написання власних іменників.

2. «Дослідницький» тур (3 бали)

Хвилинка ерудита. Діти заздалегідь пишуть цікавий матеріал про іменник.

Наприклад

«Хто? Що? Твоє ім'я

Іменна моя сім'я

Знають всі в ній поіменно,

А зовуть сім'ю ... (Іменник)

Іменник - це найчисленніша частина мови, яка нараховує приблизно 70000 слів за найбільшим 11 -томним Словником української мови.

3. «Жеребкування» (2 бали)

Назвіть синонімічні ряди, які зустрічаються у вірші

Мова

Ой яка чудова українська мова!

Де береться все це, звідкіля і як?

Є в ній ліс, лісок, лісочок, пуща, гай, діброва,

Бір, перелісок, чорноліс. Є іще й байрак.

І така ж розкішна і гнучка, як мрія.

Можна «звідкіля» і «звідки», можна і «звідкіль»

Є у ній хурделиця, віхола, завія

Завірюха, хуртовина, хуга, заметіль

Група, яка швидше назве синонімічні ряди з вірша, написано на картках, представляє своє завдання першою.

4. Конкурс «Тема» (9 балів)

Морфологічний розбір слів

Україна	I група
край	II група
Батьківщина	III група
багатство	IV група

Та складання речень з ними.

Представляють групи по попередньому жеребкуванню.

5. Конкурс «Практикум» (4 бали)

Кожна група має завдання на картках.

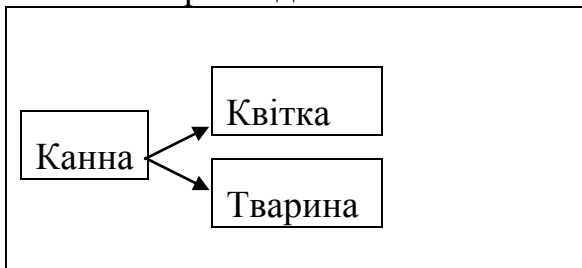
а) Відгадайте загадки. Запишіть парами слова-антоніми, придумайте три пари своїх.

Я антонім слова літо.
В мене біла тепла свита.
Хоч мороз люблю сама:
Адже звуть мене (зима)

Я антонім шуму, стуку,
Уночі без мене мука,
Для спочинку наймиліша.
Відгадаєш, хто я ? (Тиша)

б) Робота зі словами-близнюками (омонімами)

Наприклад:

Прочитайте загадку, відгадайте її

Я у дверях, у замку,
Я і в нотному рядку.
Можна гайку загвинтити,
І у вирій полетіти (Ключ)

Про які ключі розповідається у вірші?

г) Робота з підручником ст. 63, вправа 136.

6. Конкурс «Підказка» (3 бали)

Подорож у словникову скарбничку.

Представник із групи сидить спиною до учнів, його товариш представляє слово, тримаючи картку з записаним словом, поверненою до дітей. Представник має відгадати це слово і зв'язати його з темою «Україна - наша держава».

Держава - апарат політичної влади в суспільстві.

Ярина - сходи або посіви висіяних весною зернових культур.

Футбол - спортивна гра двох команд, під час якої гравці намагаються загнати м'яч у ворота противника.

Інженер - спеціаліст з вищою технічною освітою.

Юннат - юний дослідник природи; натураліст.

7. Конкурс «Діалог» (4 бали)

Учням пропонується поставити запитання вибраній групі по темі «Іменник». (Питання складають самі діти. Для підготовки дається 1 хвилина).

8. Конкурс «Дуель» (3 бали).

Діти вибирають кращого учасника своєї групи, який буде відповідати на поставлені запитання:

- а) На які запитання відповідають іменники?
- б) Утворіть форму множини від іменника гравець
- в) До якого роду належить іменник сонце?
- г) Крим - власна назва чи загальна?
- д) Яка перша буква у власній назві?
- е) До якого роду належить іменник шимпанзе?
- є) Утворіть форму орудного відмінка від іменника мати.

На останнє запитання діти дати відповідь не можуть. Не вивчали відмінювання іменників. Учитель пояснює, що під час вивчення теми «Іменник як частина мови», учні будуть вивчати відмінювання іменників.

Учитель показує таблицю з назвами відмінників та питаннями до них. Пояснює, що в орудному відмінку слово «мати» має форму «матір'ю», форма орудного відмінка іменників, які належать до жіночого, середнього, чоловічого роду - одна із орфограм, яку діти вивчатимуть під час вивчення теми «Відмінювання іменників».

9. Домашнє завдання (на вибір)

- а) Скласти твір-мініатюру про Україну, підкреслити в ньому іменники.
- б) Підручник ст.. 63, вправа 137.

10. Підсумок уроку.

Учні стають у коло і продовжують фразу «Сьогодні на уроці я ...»